

**การศึกษาความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต
(แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**
**THE STUDY OF NEEDS FOR ADMISSION TO LIFELONG EDUCATION PROGRAM
(CREDITS BANK) OF BACHELOR'S DEGREE IN FACULTY OF SCIENCE,
KHON KAEN UNIVERSITY**

ธีรนุช หาญโสภณ*, ฐิติมา พรหมจักร และ สุตาพัฒน์รพี ฉัตรชำนาญไพร
Teeranoot Hansopa*, Thitima Phrommachak and Sutapattanant Chatchamnanprai

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Faculty of Science, Khon Kaen University

Received: 4 December 2024

Revised: 11 April 2025

Accepted: 27 May 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ของนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2567 เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสอบถามความต้องการเข้าศึกษา ไม่ต้องการเข้าศึกษา และยังไม่แน่ใจเข้าศึกษา จำนวน 394 คน เพื่อหาความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จากนักเรียนต้องการเข้าศึกษา และเหตุผลที่ยังไม่แน่ใจเข้าศึกษาจากนักเรียนที่ยังไม่แน่ใจเข้าศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนจำนวน 394 คน เป็นนักเรียนที่ต้องการเข้าศึกษาทั้งหมดจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.53 เป็นเพศชาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 23.57 และเป็นเพศหญิง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 76.43 เมื่อพิจารณาเหตุผลที่เลือกเข้าศึกษาหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์

* Corresponding author: ธีรนุช หาญโสภณ

E-mail: kteeranoot@kku.ac.th

มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าเชื่อมั่นในหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเปิดสอนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเทียบโอนรายวิชาเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ในคณะ/สาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุขศาสตร์ ในส่วนของการจัดการศึกษาพบว่ารูปแบบของหลักสูตรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ หลักสูตรปกติ แบบบรรยาย (ภาษาไทย) ลักษณะการจัดการเรียนการสอนเป็นวันธรรมดาในเวลาราชการ แบบผสม (online และ onsite) และมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในการศึกษาของรายวิชาบรรยาย 500 - 1,000 บาท ต่อหน่วยกิต รายวิชาปฏิบัติการ 500 - 1,000 บาท หรือ 1,000 - 2,000 บาทต่อหน่วยกิต ส่วนสาขาวิชาที่ต้องการให้เปิดสอนมากที่สุด อันดับที่ 1 ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ต้องการ คือ ทาง Facebook และ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาจะได้จาก ผู้ปกครอง (พ่อ แม่) หรือ ญาติพี่น้อง

ในขณะที่นักเรียนที่ไม่แน่ใจ ทั้งหมดจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 48.22 พบว่านักเรียนที่ยังไม่แน่ใจเข้าศึกษาหรือยังไม่ได้ตัดสินใจเข้าศึกษา ด้วยเหตุผลเพราะไม่เคยรู้จักหลักสูตรนี้มาก่อน และเดินทางไปศึกษาไม่สะดวกเสียค่าใช้จ่ายมาก

คำสำคัญ: การศึกษาตลอดชีวิต, สะสมหน่วยกิต, เรียนล่วงหน้า

Abstract

This research aimed to study the need to for admission in the bachelor's degree of lifelong education program (credits bank), Faculty of Science, Khon Kaen University, of students in secondary school in the academic year 2024, Northeastern region, by using a questionnaire on the need, no need for admission, or not yet decide, totaling 394 people, to discover the need to study in the bachelor's degree of lifelong education program (credits bank), Faculty of Science, Khon Kaen University, from both of the students who show interest in the study and from students who were still uncertain about the studying.

The research results found that out of 394 students, there were 140 students, or 35.53 percent, interested in admission to the bachelor's degree of lifelong education program (credits bank), Faculty of Science, Khon Kaen

University. Mostly because they were confident in the curriculum offered by the university and could be used in transferring courses when continuing their studies in the Bachelor's degree program at Khon Kaen University in the Faculty/ Department of Health Science, Medical Technology, and Public Health. In terms of education management, it was found that the desired curriculum formats were regular curriculum by subject (in Thai language), teaching schedule should be placed during weekdays in office hours, mixed method (online and onsite), and appropriate tuition fees for lecture courses should be approximately 500 - 1,000 baht per credit, while laboratory courses should cost 500 - 1,000 baht or 1,000 - 2,000 baht per credit. The most wanted field of study was Mathematics. The preferred channel for publicizing the curriculum was Facebook, and tuition fees would be supported from parents (father and mother) or relatives.

While the 190 students or 48.22 percent, who were not sure with their needs, found that the students who were not sure to study or had not yet decided to study, the reasons were because they had never known about this course before and traveling to study was inconvenient and expensive.

Keywords: Lifelong Education, Credits Bank, Pre-degree

บทนำ

ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถก้าวกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) มีการสนับสนุนนโยบายเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยการจัดทำโครงการ "คลังหน่วยกิตแห่งชาติ" (National Credit Bank System) ตามแนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิต ในระดับ

อุดมศึกษา (ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565, 2565) ซึ่งคนไทยทุกช่วงวัยเข้าถึงการเรียนรู้ใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลา เรียนหลักสูตรต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยหรือหน่วยฝึกอบรมอื่น ๆ ที่ได้รับการรับรอง หรือนำประสบการณ์ทำงาน มาเทียบโอนและสะสมหน่วยกิตไว้ที่คลังหน่วยกิตแห่งชาติ แล้วขอรับปริญญาบัตรจากสถาบันอุดมศึกษาได้

มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ด้านการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษา (Education Transformation) สู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งเป็นคณะที่ผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ทำการเปิดรับนักศึกษาในปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 10 หลักสูตร และเป็นคณะที่ให้บริการในรายวิชาพื้นฐานสำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งมีพันธกิจของคณะ คือ จัดการศึกษาที่มุ่งผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพ รวมทั้งการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและบริการวิชาการที่มีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม มหาวิทยาลัยขอนแก่นดำเนินการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการจัดการศึกษาตลอดชีวิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2562 ในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2562) ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2900/2565) เรื่อง การจัดการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2565) และประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2901/2565) เรื่อง การจัดการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2565) โดยเริ่มทำการเปิดสอนระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2565 ในรายวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจากข้อมูลในการรายงานตัวชี้วัดการดำเนินงานตาม OKRs-KPIs ที่มีการรายงานจำนวนหลักสูตรและจำนวนผู้เรียนหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต พบว่ามีจำนวน 3 รายวิชา และมีจำนวนผู้ลงทะเบียนเรียน ดังนี้ วิชา SC 501 001 General Physic I จำนวน 2 คน วิชา SC 501 002 General Physic II จำนวน 12 คน และวิชา SC 501 005 Fundamental of Physic I จำนวน 5 คน ซึ่งจากข้อมูลดังที่กล่าวมา พบว่าจำนวนหลักสูตรและจำนวนผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามแผนการรับเข้าศึกษาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

อย่างไรก็ตามข้อมูลจำนวนหลักสูตรและจำนวนผู้เรียนในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในปีการศึกษา 2565 นอกจากจะเป็นข้อมูลที่หน่วยงานใช้สำหรับการวางแผนการดำเนินงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องและเป็นข้อมูลในการรายงานตัวชี้วัดการดำเนินงานตาม OKRs-KPIs แล้ว และเนื่องจากรายวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น เปิดสอนโดยคณะวิทยาศาสตร์ อีกทั้งการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในคณะวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ยังส่งผลให้สามารถนำรายวิชาไปเทียบโอนเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีได้ รวมทั้งสามารถสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าจำนวนหลักสูตรและจำนวนผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามแผนการรับเข้าศึกษาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และยังไม่มีการศึกษาความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองตรงตามความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น รวมทั้งสามารถเพิ่มจำนวนผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

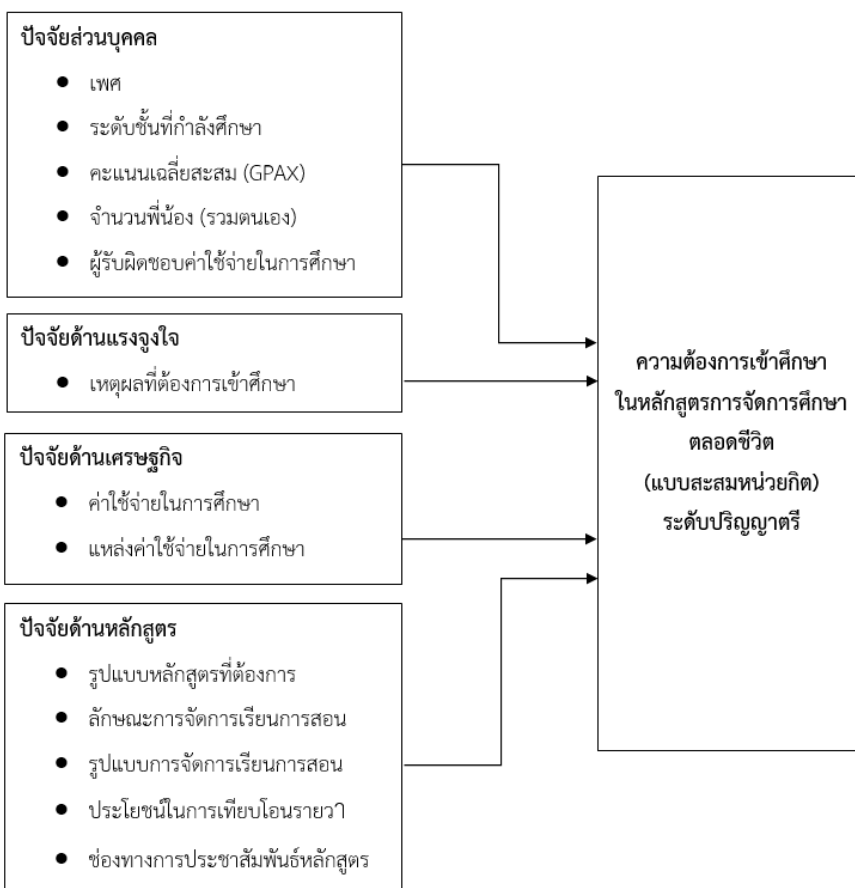
เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยจากการสอบถามข้อมูลความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาถึงความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในรูปที่ 1 โดยมีตัวแปรในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) จำนวนพี่น้อง (รวมตนเอง) และผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษา ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ซึ่งประกอบด้วย เหตุผลที่ต้องการเข้าศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตร ประกอบด้วยรูปแบบหลักสูตรที่ต้องการ ลักษณะการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ประโยชน์ในการเทียบโอนรายวิชา ช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตร และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และแหล่งค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2567 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,143,982 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 2 มีนาคม 2567)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2567 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเลือกจำนวน 400 คน (Yamane, 1967) จากประชากร ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ซึ่งมีอัตราการตอบกลับแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 คน คิดเป็นร้อยละ 98.50 จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ กำหนดคำตอบให้เลือกหรือคำถามปลายปิด และคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น หรือคำถามปลายเปิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการกำหนดคำตอบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นข้อมูลปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเข้าศึกษา ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านหลักสูตร เป็นการกำหนดคำตอบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นคำถามปลายเปิด

การประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย มีการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่า IOC > 0.5 คือมีค่าเท่ากับ 0.79

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามเป็นกระดาษ และแบบสอบถามในรูปแบบ Google form ให้นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2567 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ดำเนินการขออนุญาตใช้ข้อมูลและได้รับการรับรองจากศูนย์จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เลขที่รับรอง HE673366

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลที่สูญหาย พบว่ามีข้อมูลสูญหายน้อยกว่าร้อยละ 5 จึงจัดการข้อมูลสูญหายด้วยวิธีตัดตัวอย่างข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ออก (Listwise Deletion) และทำการวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ ทำให้ขนาดตัวอย่างบางหัวข้อย่อยลดลง โดยผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายข้อมูลข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ และอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการเข้าศึกษา จากการใช้โปรแกรม SPSS และใช้สถิติเชิงพรรณนาอธิบายข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาหลักสูตรจากคำถามปลายเปิด ซึ่งใช้การวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลด้วยวิธีจัดกลุ่มและการนับความถี่ของข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากข้อมูลทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการเข้าศึกษา ในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนซึ่งแยกตามความต้องการ คือ ต้องการเข้าศึกษา ไม่ต้องการเข้าศึกษา และยังไม่แน่ใจเข้าศึกษา มีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ข้อมูลทั่วไป		ต้องการเข้าศึกษา		ไม่ต้องการ เข้าศึกษา		ยังไม่แน่ใจ เข้าศึกษา	
		(n=140)		(n= 64)		(n= 190)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	33	23.57	28	43.75	60	31.58
	หญิง	107	76.43	36	56.25	130	68.42
ระดับชั้น ที่กำลัง ศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	10	7.14	19	29.69	42	22.11
	มัธยมศึกษาปีที่ 4	51	36.43	13	20.31	71	37.37
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	35	25.00	9	14.06	33	17.37
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	44	31.43	23	35.94	44	23.16
คะแนนเฉลี่ย สะสม (GPAX)	น้อยกว่า 2.50	6	4.29	2	3.13	10	5.26
	2.50 - 3.00	19	13.57	16	25.00	38	20.00
	3.01 - 3.50	34	24.29	13	20.31	57	30.00
	3.51 - 4.00	81	57.86	33	51.56	85	44.74
จำนวน พี่น้อง (รวมตนเอง)	1 คน	23	16.43	9	14.06	30	15.79
	2 คน	61	43.57	33	51.56	85	44.74
	3 คน	30	21.43	12	18.75	27	14.21
	มากกว่า 4 คน	26	18.57	10	15.63	48	25.26
ผู้รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายใน การศึกษา	บิดา มารดา	122	87.14	57	89.06	163	85.79
	ญาติ	4	2.86	5	7.81	24	12.63
	กู้ยืมทางการศึกษา	5	3.57	0	0.00	3	1.58
	มารดา	7	5.00	1	1.56	0	0.00
	ทุนการศึกษา	2	1.43	0	0.00	0	0.00
	พี่สาว/พี่ชาย	0	0.00	1	1.56	0	0.00

จากจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 394 คน พบว่าเป็นนักเรียนที่ต้องการเข้าศึกษาทั้งหมด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.53 เป็นเพศชาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 23.57 และเป็นเพศหญิง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 76.43 พบว่าเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 36.43 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43

มี GPAX น้อยกว่า 2.50 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.29 มี GPAX อยู่ระหว่าง 2.50 - 3.00 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 13.57 มี GPAX อยู่ระหว่าง 3.01 - 3.50 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 24.29 และมี GPAX อยู่ระหว่าง 3.51 - 4.00 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 57.86 และเมื่อพิจารณาตามจำนวนพี่น้องในครอบครัว (รวมตนเอง) พบว่ามีพี่น้อง 1 คน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 16.43 จะมีพี่น้อง 2 คน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 43.57 จะมีพี่น้อง 3 คน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 จะมีพี่น้อง มากกว่า 4 คน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 18.57 สำหรับผู้รับผิชอบหลักในค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่านักเรียนที่ต้องการเข้าศึกษาจะมีผู้รับผิชอบหลักในค่าใช้จ่ายในการศึกษา เป็นอันดับแรก คือ บิดา และมารดา จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 87.14

เมื่อพิจารณานักเรียนที่ไม่ต้องการเข้าศึกษาทั้งหมด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.24 เป็นเพศชาย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 และเป็นเพศหญิง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 พบว่าเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 29.69 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.31 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 35.94 มี GPAX น้อยกว่า 2.50 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.13 มี GPAX อยู่ระหว่าง 2.50 - 3.00 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มี GPAX อยู่ระหว่าง 3.01 - 3.50 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.31 และมี GPAX อยู่ระหว่าง 3.51 - 4.00 จำนวน 33 คิดเป็นร้อยละ 51.56 และเมื่อพิจารณาตามจำนวนพี่น้องในครอบครัว (รวมตนเอง) พบว่าจะมีพี่น้อง 1 คน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 จะมีพี่น้อง 2 คน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 51.56 จะมีพี่น้อง 3 คน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 จะมีพี่น้อง มากกว่า 4 คน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63 และผู้รับผิชอบหลักในค่าใช้จ่ายในการศึกษา เป็นอันดับแรก คือ บิดาและมารดา จำนวน 57 คิดเป็นร้อยละ 89.06

สำหรับนักเรียนที่ยังไม่แน่ใจเข้าศึกษาทั้งหมด จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 48.22 เป็นเพศชาย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 และเป็นเพศหญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 68.42 พบว่าเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 22.11 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 37.37 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 17.37 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 23.16 มี GPAX น้อยกว่า 2.50 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26 มี GPAX อยู่ระหว่าง

2.50 - 3.00 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 มี GPAX อยู่ระหว่าง 3.01 - 3.50 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และมี GPAX อยู่ระหว่าง 3.51 - 4.00 จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 44.74 และเมื่อพิจารณาตามจำนวนพี่น้องในครอบครัว (รวมตนเอง) พบว่าจะมีพี่น้อง 1 คน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 จะมีพี่น้อง 2 คน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 44.74 จะมีพี่น้อง 3 คน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 14.21 จะมีพี่น้อง มากกว่า 4 คน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 25.26 และมีผู้รับผิดชอบหลักในค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นอันดับแรก คือ บิดาและมารดา จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 85.79

ผลการวิจัยความต้องการของนักเรียนที่เลือกตอบต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รายละเอียดแสดงตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความต้องการเข้าศึกษา

ข้อมูลนักเรียน	จำนวนข้อ	ร้อยละ
เหตุผลที่เลือกศึกษาต่อ		
เชื่อมั่นในหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน	116	25.66
คณาจารย์/บุคลากรมีคุณภาพน่าเชื่อถือ	54	11.95
ใกล้บ้าน	58	12.83
ค่าใช้จ่ายไม่แพง	32	7.08
มีโอกาสดูจบการศึกษาสูง	48	10.62
เห็นว่าเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง	36	7.96
ความถนัด/ความชอบ	51	11.28
มีแหล่งงานรองรับ	37	8.19
เป็นความต้องการของผู้ปกครอง	20	4.42
ประโยชน์ในการเทียบโอนรายวิชาเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี		
วิศวกรรมศาสตร์	41	13.06
เกษตรศาสตร์ เทคโนโลยี	36	11.46
วิทยาศาสตร์	64	20.38
ศึกษาศาสตร์	47	14.97
วิทยาศาสตร์สุขภาพ เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุขศาสตร์	85	27.07
บริหารธุรกิจ	37	11.78
อื่น ๆ	4	1.27

ตารางที่ 2 ความต้องการเข้าศึกษา (ต่อ)

ข้อมูลนักเรียน	จำนวนข้อ	ร้อยละ
รูปแบบหลักสูตรที่ต้องการ		
หลักสูตรปกติแบบรายวิชา (ภาษาไทย)	94	34.06
หลักสูตรปกติแบบรายวิชา (นานาชาติ)	47	17.03
หลักสูตรปกติแบบชุดวิชา (ภาษาไทย)	47	17.03
หลักสูตรปกติแบบชุดวิชา (นานาชาติ)	39	14.13
หลักสูตรฝึกอบรม	49	17.75
ลักษณะการจัดการเรียนการสอน		
วันธรรมดาในเวลาราชการ	83	61.03
วันธรรมดานอกเวลาราชการ	9	6.62
วันเสาร์ – อาทิตย์	44	32.35
รูปแบบการจัดการเรียนการสอน		
online	14	10.29
onsite	39	28.68
แบบผสม	83	61.03
ช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
เว็บไซต์คณะวิทยาศาสตร์	27	20.00
Facebook	60	44.44
TikTok	16	11.85
E-mail	3	2.22
บอร์ดประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	29	21.48
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เหมาะสมต่อหน่วยกิตของรายวิชาบรรยาย		
500 – 1,000 บาท	91	67.91
1,000 – 2,000 บาท	28	20.90
2,000 บาท ขึ้นไป	13	9.70
อื่น ๆ (ระบุ)	2	1.49
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เหมาะสมต่อหน่วยกิตรายของวิชาปฏิบัติการ		
500 – 1,000 บาท	58	42.96
1,000 – 2,000 บาท	58	42.96
2,000 บาท ขึ้นไป	19	14.07
แหล่งค่าใช้จ่ายในการศึกษา		
ทุนสนับสนุนจากหน่วยงาน	38	18.91
จากการกู้ยืม	49	24.38
ผู้ปกครอง/ญาติพี่น้อง	111	55.22
อื่น ๆ	3	1.49

เมื่อพิจารณาเหตุผลที่เลือกเข้าศึกษาหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า 3 อันดับแรก ได้แก่ เชื่อมั่นในหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 25.66 ใกล้เคียง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 12.83 และคณาจารย์/บุคลากรมีคุณภาพน่าเชื่อถือ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 11.95 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการนำไปใช้ประโยชน์ในการเทียบโอนรายวิชาเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในคณะ/สาขาวิชาใดบ้าง พบว่า 3 อันดับแรกได้แก่ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 27.07 วิทยาศาสตร์ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 20.38 ศึกษาศาสตร์ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.97

สำหรับความต้องการด้านจัดการศึกษา พบว่า รูปแบบของหลักสูตรที่ต้องการให้ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เปิดสอนหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี สูงสุด ได้แก่ หลักสูตรปกติแบบรายวิชา (ภาษาไทย) จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 34.06 และลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการมากที่สุดคือ วันธรรมดาในเวลาราชการ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 61.03 รองลงมาคือวันเสาร์ - อาทิตย์ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 32.35 ส่วนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการมากที่สุดคือ แบบผสม จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 61.03 และรองลงมาคือ onsite จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 28.68 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เหมาะสมต่อหน่วยกิตของรายวิชาบรรยาย อันดับแรก ได้แก่ 500 - 1,000 บาท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 67.91 ส่วนค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เหมาะสมต่อหน่วยกิตของรายวิชาปฏิบัติการ อันดับแรกเท่ากัน ได้แก่ 500 - 1,000 บาท และ 1,000 - 2,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 42.96

เมื่อพิจารณาความต้องการด้านช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตร 3 อันดับแรก ได้แก่ Facebook จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 บอร์ดประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.48 และเว็บไซต์คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

สำหรับแหล่งค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่า 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครอง/ญาติพี่น้อง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 55.22 จากการกู้ยืม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.38 และทุนสนับสนุนจากหน่วยงาน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 18.91

สำหรับสาขาวิชาที่ต้องการให้เปิดสอนมากที่สุด 5 อันดับแรก จากทั้งหมด 11 สาขาวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ สถิติ ชีวเคมี จุลชีววิทยา วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วัสดุศาสตร์และนาโนเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์แบคทีเรียและพลังงานใหม่ และรายวิชาพื้นฐาน (รวมคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์) พบว่า สาขาวิชาที่ต้องการให้เปิดสอนอันดับที่ 1 ถึง อันดับที่ 5 ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 สาขาวิชาชีววิทยา และสาขาวิชาฟิสิกส์ เท่ากัน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 สาขาวิชาเคมี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.54 สาขาวิชาชีววิทยา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 รายวิชาพื้นฐาน (รวมคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์) จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 21.57 ตามลำดับ มีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 สาขาวิชาที่ต้องการให้เปิดสอนมากที่สุด 5 อันดับแรก

สาขาวิชา	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 4		อันดับที่ 5	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คณิตศาสตร์	24	26.09	9	13.64	14	19.72	7	10.00	5	9.80
เคมี	8	8.70	8	12.12	16	22.54	11	15.71	6	11.76
ชีววิทยา	16	17.39	11	16.67	5	7.04	14	20.00	5	9.80
ฟิสิกส์	6	6.52	11	16.67	8	11.27	7	10.00	7	13.73
สถิติ	5	5.43	2	3.03	2	2.82	0	0.00	2	3.92
ชีวเคมี	2	2.17	1	1.52	7	9.86	6	8.57	1	1.96
จุลชีววิทยา	3	3.26	7	10.61	5	7.04	7	10.00	2	3.92
สิ่งแวดล้อม	5	5.43	5	7.58	7	9.86	4	5.71	6	11.76
วัสดุศาสตร์	3	3.26	5	7.58	4	5.63	3	4.29	2	3.92
แบคทีเรีย	0	0.00	3	4.55	2	2.82	6	8.57	4	7.84
วิชาพื้นฐาน	20	21.74	4	6.06	1	1.41	5	7.14	11	21.57

ตารางที่ 4 เหตุผลที่ยังไม่แน่ใจเข้าศึกษา

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยรู้จักหลักสูตรนี้มาก่อน	115	48.50
เดินทางไปศึกษาไม่สะดวกเสียค่าใช้จ่ายมาก	72	30.40
อื่น ๆ	17	7.20
หางานทำยาก	10	4.20
จบการศึกษายาก	10	4.20
ชื่อเสียงหรือความน่าเชื่อถือในการเปิดสอนของมหาวิทยาลัยยังไม่เป็นที่ยอมรับ	8	3.40
ยังไม่มีคณาจารย์/บุคลากรที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือเพียงพอ	4	1.70
มหาวิทยาลัยยังไม่มีความพร้อมในด้านอาคาร สถานที่และอุปกรณ์การสอน	1	0.40

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณานักเรียนที่ยังไม่แน่ใจเข้าศึกษาหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีเหตุผลที่ยังไม่แน่ใจเข้าศึกษาหรือยังไม่ได้ตัดสินใจเข้าศึกษา สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ไม่เคยรู้จักหลักสูตรนี้มาก่อน คิดเป็นร้อยละ 48.50 เดินทางไปศึกษาไม่สะดวกเสียค่าใช้จ่ายมาก คิดเป็นร้อยละ 30.40 และเหตุผลอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 7.20 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเหตุผลอื่น ๆ พบว่ามีเหตุผลที่ยังไม่แน่ใจเข้าศึกษาหรือยังไม่ได้ตัดสินใจเข้าศึกษา ดังนี้ มีมหาวิทยาลัยอื่นในใจแล้ว ไม่ใช่คณะที่สนใจอยากเข้าศึกษา ไม่ถนัดในด้านวิทยาศาสตร์ ยังไม่รู้จักความชอบของตัวเอง ยังไม่ได้ตัดสินใจ เรื่องของเวลาที่อาจจะไปกระทบกับชีวิต กลัวผลการเรียนไม่ดี และต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเพิ่ม

สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่ามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา ได้แก่ ปรับลดค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรมีความทันสมัยมากขึ้น สามารถนำไปใช้ได้จริง เรียนได้ทุกวัย มีวิดีโอการสอนให้ดูย้อนหลังได้ มีกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น มีการนำภาคปฏิบัติประกอบกับการสอนแบบบรรยาย เพื่อช่วยให้เห็นภาพและเข้าใจในสิ่งที่ต้องการสื่อมากขึ้น

อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่าจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 394 คน นักเรียนที่ต้องการเข้าศึกษาทั้งหมด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.53 พบว่าเป็นนักเรียนที่ต้องการเข้าศึกษาเมื่อพิจารณาเหตุผลที่เลือกเข้าศึกษาหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าเชื่อมั่นในหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน ซึ่งสอดคล้องกับ สุโประ จานงลักษณ์ (2564) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ ความมั่นใจในชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับ วิทวัส เหล่ามะลอ (2562) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ได้แก่ ปัจจัยปัจจัยด้านความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย และเป็นที่ยอมรับของสังคม สำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ในการเทียบโอนรายวิชาเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า คณะ/สาขาวิชาที่สามารถนำไปใช้ได้มากที่สุดอันดับแรก ได้แก่ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุขศาสตร์ ในส่วนของการจัดการศึกษาพบว่ารูปแบบของหลักสูตรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ หลักสูตรปกติแบบรายวิชา (ภาษาไทย) ลักษณะการจัดการเรียนการสอนเป็นวันธรรมดา ในเวลาราชการ แบบผสม (online และ onsite) และมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในการศึกษาของรายวิชาบรรยาย 500 - 1,000 บาท ต่อหน่วยกิต รายวิชาปฏิบัติการ 500 - 1,000 บาท หรือ 1,000 - 2,000 บาท ต่อหน่วยกิต ส่วนสาขาวิชาที่ต้องการให้เปิดสอนมากที่สุด อันดับที่ 1 ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับช่องทางประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ต้องการ คือ ทาง Facebook และค่าใช้จ่ายในการศึกษาจะได้จาก ผู้ปกครอง (พ่อ แม่) หรือ ญาติพี่น้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐพล ดำรงเชื้อ (2566) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยระบบคลังหน่วยกิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ พบว่า รูปแบบการดำเนินการในระบบคลังหน่วยกิตของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ มี 3 รูปแบบ ได้แก่ การเรียนแบบสะสมหน่วยกิตล่วงหน้า (Predegree) การเรียนแบบ Non-Degree และการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระบบเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ จากการฝึกอบรมประสบการณ์ของบุคคล ตลอดจนการเรียนหลักสูตร

ระยะสั้น สำหรับหลักสูตรที่เปิดดำเนินงาน มีอยู่ 3 กลุ่ม ได้แก่ รายวิชาหรือชุดวิชาในหลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว หลักสูตรฝึกอบรม และหลักสูตรระยะสั้น

สำหรับผลการวิจัยที่พบว่ารูปแบบของหลักสูตรที่ต้องการให้คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เปิดสอนหลักสูตรการจัดการศึกษาลดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี ได้แก่ หลักสูตรปกติแบบรายวิชา (ภาษาไทย) น่าจะเกิดจากหลักสูตรปกติแบบรายวิชาที่มีความยืดหยุ่นสามารถเทียบโอนรายวิชาได้หลายหลักสูตรมากกว่าหลักสูตรในรูปแบบอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรแบบชุดวิชาหรือหลักสูตรฝึกอบรม ส่วนลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการมากที่สุดพบว่าเป็นวันธรรมดาในเวลาราชการ น่าจะเกิดจากการเรียนการสอนวันธรรมดาในเวลาราชการที่จัดการเรียนการสอนในช่วงปิดภาคการศึกษา จะไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนปกติของนักเรียน สำหรับผลการวิจัยสาขาวิชาที่ต้องการให้เปิดสอนมากที่สุดที่พบว่าเป็นสาขาวิชาคณิตศาสตร์ อาจเป็นเพราะวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาพื้นฐานของทุกหลักสูตรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเทียบโอนรายวิชาได้หลายหลักสูตรมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ รวมทั้งสามารถเรียนเพื่อทบทวนเนื้อหา หรือเพื่อเตรียมสอบได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) จากการวิจัยพบว่า เหตุผลที่นักเรียนยังไม่แน่ใจเข้าศึกษาหรือยังไม่ได้ตัดสินใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรการจัดการศึกษาลดชีวิต (แบบสะสมหน่วยกิต) ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คือ ไม่เคยรู้จักหลักสูตรนี้มาก่อน จึงควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการ และช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและสามารถเข้าถึงหลักสูตรมากขึ้น โดยอาจจะมีการไปแนะนำหรือประชาสัมพันธ์หลักสูตรนอกสถานที่มากขึ้น

2) จากเหตุผลที่นักเรียนที่ยังไม่แน่ใจเข้าศึกษาหรือยังไม่ได้ตัดสินใจเข้าศึกษา คือ เดินทางไปศึกษาไม่สะดวกเสียค่าใช้จ่ายมาก ประกอบกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนาหลักสูตรมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายโดยเสนอให้ปรับลดค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม หน่วยงานจึงควรพิจารณาการปรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาของหลักสูตรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) จากการวิจัยที่พบว่า สาขาวิชาที่นักเรียนต้องการให้เปิดสอนมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาชีววิทยา และสาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาเคมี สาขาวิชาชีววิทยา รายวิชาพื้นฐาน (รวมคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์) นั้น เป็นเพียงภาพรวมของสาขาวิชาที่ต้องการให้เปิดสอน ควรศึกษาข้อมูลความต้องการให้เปิดสอนของรายวิชาในแต่ละสาขาวิชาเพื่อจะได้ศึกษาข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

2) จากการวิจัยที่มีการสำรวจประโยชน์ในการเทียบโอนรายวิชาเมื่อเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรศึกษาประโยชน์ในการเทียบโอนรายวิชา รวมทั้งประโยชน์อื่น ๆ และการนำไปใช้จริงเมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อจะได้ศึกษาข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากโครงการวิจัยเพื่อพัฒนางานประจำ (Routine to Research: R2R) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพล ดำรงเชื้อ. (2566). การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยระบบคลังหน่วยกิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. *Journal of MCU Ubon Review*, 8(3), 563-574.
- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. (2565, 24 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. 139 ตอนพิเศษ 273 ง. หน้า 28-31.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2562, 5 มิถุนายน). *ระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการจัดการศึกษาตลอดชีวิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2562*.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2565, 29 พฤศจิกายน). *ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2900/2565) เรื่อง การจัดการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2565, 29 พฤศจิกายน). *ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ 2901/2565) เรื่อง การจัดการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.

วิทวัส เหล่ามะลอ. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS.** รายงานการวิจัย สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุไบชะ จำนงลักษณ์. (2564). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.** รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ กองทุนส่งเสริมงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประจำปีงบประมาณ 2564.

Yamane, Taro. (1967). **Statistics, An Introductory Analysis**, 2nd ed. New York: Harper and Row.